Täysistunto

Tiistai 13.6.2017 klo 13.59—15.35

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 28/2017 vp
Valiokunnan mietintö MmVM 8/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 8/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Yleiskeskustelu, valiokunnan puheenjohtaja edustaja Kalmari.

Keskustelu

14.40 **Anne Kalmari kesk** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia. Pienistä korjauksista huolimatta siitä on varsin kauan, kun edellinen metsästyslaki on annettu, ja tavoite on saada metsästystä koskevat säännökset ajan tasalle. 300 000 metsästäjää kokee metsästyksen joka syksy, ja paljon siellä ovat asiat muuttuneet, joten on hyvä purkaa normeja ja selkeyttää säännöksiä aika ajoin, ja sitä nyt on tehty. Valiokunnan käsittely oli erittäin asiantuntevaa, meillä oli hyvät keskustelut siellä, ja lopputulemana oli yksimielinen mietintö. Tiedämme tosin, että ihan kaikki eivät paikalle päässeet, ja tänään sitten kuullaan hieman toisenlaistakin näkemystä.

Ensinnäkin metsästyslain ampumakoetta koskevaa sääntelyä muutettaisiin tässä laissa niin, että myös jousiaseella voidaan suorittaa ampumakoe ja samalla normeja vähentäen tämä todistus vastaisi sellaisenaan hallintolaissa tarkoitettua päätöstä.

Hirvieläinten pyyntilupaan, pyyntiluvan menettelyyn ja yleisesti metsästyksen johtajaan liittyviä säännöksiä täsmennettiin monelta osin. On hyvä tietää, kuka vastaa metsästyksestä, ja nyt metsästyksen johtaja on määriteltävä yksiselitteisesti. Pohdimme hieman niitä tapauksia, mitä esiintyy silloin, kun esimerkiksi karhunmetsästykseen osallistuu hyvin iso määrä metsästäjiä, mutta totesimme, että apulaisjohtajuuden avulla näistä tilanteista sitten selvitään.

Ongelmaksi tai oikeastaan lähinnä tämmöiseksi maan tavaksi ovat muodostuneet sirpalealueet, joita sitten on lisätty varsinaisen lupapäätöksen jälkeenkin. Nyt tällä lainsäädännöllä Suomen riistakeskus tulee rajaamaan lupa-alueesta pois sellaiset alueet, jotka eivät täytä pinta-alan ja yhtenäisyyden vaatimuksia. Pinta-alaa tai yhtenäisyyttä koskeviin poikkeuksiin voi sitten olla erityisiä syitä. Käytännön esimerkki on se, että jostain saaresta hirvet ruukaavat lähteä pois jo ennen kuin normaali metsästyskausi alkaa, ja tämäntyyppisiä poikkeamia voidaan sitten tehdä, esimerkiksi varhentaa metsästyksen ajankohtaa.

Yhteislupakäytäntö on tullut nykyään jo arkipäiväksi, ja halusimme selkeyttää tätäkin käytännöksi muodostuvaa ihan lainsäädännöllä niin, että se nyt tunnistetaan ja tunnuste-

taan järkeväksi käytännöksi. Pohjoisen kotikuntalain perusteella muutamissa kunnissa on metsästysoikeus henkilöillä kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla, ja tämä asia säilytettiin, ja metsästysmahdollisuuksien tasapuoliseen jakautumiseen kiinnitettiin huomiota. Jos samalla alueella metsästää useampi seura, tähän tuli selkeytyssäännöksiä. On hyvä, että tarkoituksenmukainen järjestäminen onnistuu.

Iso kysymys nykypäivänä on se, että metsiin on alkanut ilmestyä karhuille tai muille suurpedoille ravintohoukuttimia ja se on haitannut metsästystä ja tehnyt karhut usein tutuiksi ihmisravintoon ja ihmisen tuoksuun. Tämä villiintynyt haaskanpito nyt halutaan suitsia, ja valiokunta päätyykin mietinnössään siihen, että haaskanpito pitäisi lähtökohtaisesti kieltää, kuitenkin niin, että pienriistan metsästyksessä haaskaa tai ravintohoukuttimia tietenkin tulee sallia jatkossakin.

Elinkeinoverotettavat yritykset eivät kuulu metsästyslain piiriin, joten tähän asiaan emme sitten tässä mietinnössä ottaneet kantaa.

Erittäin merkittävä asia monen elinkeinonharjoittajan kohdalta on se, että pystyimme muuttamaan haittalintujen poikkeamista koskevaa menettelylakia siten, että rajatuille ryhmille on jatkossa ilmoitusmenettely sallittu. Nämä koskevat esimerkiksi ilmailulain kohdassa tarkoitettuja lentoasemia, elintarvikehuoneistoja, jätteidenkäsittelylaitoksia ja yli hehtaarin suuruisia marja- ja vihannesviljelmiä, turkistarhoja, kalanviljelylaitoksia ja tuotantoeläinten suojia. Asia on merkityksellinen, koska tähän asti lupa on joka kerta täytynyt hakea erikseen. Eräät järjestöt ovat säännönmukaisesti valittaneet näistä luvista, ja kun prosessi sitten saattaa kestää jopa useita kuukausia, niin siinä on mansikat syöty jo ennen kuin se lupa tulee, mutta nyt ilmoitusmenettelyn avulla saimme tässäkin turhaa normistoa sitten purettua.

Lisäksi on pienempiä täsmennyksiä moniin metsästystä koskeviin asioihin ja erillisenä huomiona esimerkiksi se, että valiokunta pitää tarpeellisena, että naakka säädetään metsästettäväksi lajiksi, jolloin edellytykset poikkeusluvan myöntämiselle tulisivat mahdollisiksi. Otimme myös kantaa siihen, että valkoposkihanhi ja merimetso ovat lisääntyneet niin paljon, että niiden siirtämistä metsästettäviksi lajeiksi tulisi harkita.

Kiitän valiokuntaa hyvästä työstä ja toivon, että edelleenkin herkällä korvalla kuunnellaan, miten metsästystä tulisi kehittää niin, että se jatkossakin olisi kestävää ja palvelisi hyvin meidän lukuisia metsästäjiämme.

14.47 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa puhemies! Metsästyslain muutosesityksessä on monia hyviä täsmennyksiä ja lisäyksiä, jotka ovat tarpeellisia ja kannatettavia.

Erityisen tärkeitä ovat metsästyksenjohtajaa, metsästyksen rajoittamista sekä saalisilmoitusta ja rekisteriä koskevat parannukset. Metsästyksenjohtajan nimeäminen luo vastuullisuutta ja suunnitelmallisuutta pyyntiin, joka tapahtuu pääasiassa seuruepyyntinä, jonka tulee olla tarkasti johdettua erityisesti turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Metsästyksen rajoittaminen tilanteessa, jossa riistaeläinlajin kanta vaarantuu, on erittäin tarpeellinen yllättäviin kannanvaihteluihin tai muihin muuttuneisiin olosuhteisiin reagoimiseksi. Saalisilmoitusvelvollisuuden säätäminen tarkentaa tietoa taantuvien ja harvalukuisten riistaeläinten metsästyssaaliista, mikä parantaa riistakantojen seurantaa ja mahdollisuuksia arvioida, onko kyseisten lajien metsästäminen kestävää.

Sitä vastoin valiokunta on asian käsittelyssään tehnyt myös heikennyksiä hallituksen esityksessä esitettyihin muutoksiin.

Hirvieläimen pyyntiluvan myöntämisen ja käyttämisen edellytyksen osalta on tarpeen täsmentää säännöstä vastaamaan nykyistä käytäntöä ja selkiyttämään pyyntilupakäytäntöä. Mietinnössä kuitenkin esitetään lisäksi, että Suomen riistakeskus voi poiketa pyyntilupaan liittyvästä metsästyslain 37 §:n mukaisesta pyyntiluvan varaisen hirvieläimen rauhoitusajasta, jos alue on saari tai alueeseen liittyy muu vastaava erityinen syy. Metsästyslain 37 §:n mukaan riistaeläinlaji voidaan rauhoittaa määräajaksi, jos kannan säilyminen tai häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää. Rauhoitusaikana riistaeläintä ei saa metsästää tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä.

Metsästysasetuksen 24 §:ssä on määritelty jokaiselle riistaeläimelle yleinen rauhoitusaika, jolla pyritään valtakunnallisesti huolehtimaan riistaeläinkannoista. Mietinnössä esitetty lisäys heikentäisi merkittävästi rauhoitussäännöksen tuomaa suojaa häiritsemättömän lisääntymisen turvaamiseksi ja mahdollisuutta huolehtia kestävistä riistaeläinkannoista. Metsästyslain 41 §:n mukaan Suomen riistakeskus voi jo nykyisellään myöntää luvan poiketa 37 §:n mukaisesta hirvieläimen rauhoituksesta 41 c §:sssä säädetyin edellytyksin. Nyt esitetty lisäys siis vain toisi jo olemassa olevan poikkeuslupakäytännön rinnalle tarpeettoman ja riistaeläinkantoja heikentävän menettelyn. Näin ollen esitetty lisäys ei ole kannatettava.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä metsästyslakiin ehdotettiin lisättäväksi uusi 34 a §, jossa esitettiin karhun, suden, ahman ja ilveksen houkuttelu ravintoa hyväksi käyttäen aina kielletyksi. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella oltaisiin voitu rajoittaa alueellisesti myös ketun, mäyrän, hillerin, näädän, supikoiran ja minkin tarkoituksellista houkuttelua ravintoa hyväksi käyttäen. Kielto ei kuitenkaan koskisi luontokuvaus- ja luontokatselutoimintaa harjoittavia yrityksiä, mikä on tarpeellista yritysten toimintaedellytyksien kannalta. Tämä koko pykäläesitys oli tarpeellinen esitys, joka sai ympäristöjärjestöiltä kiitosta. Valiokunta on kuitenkin mietinnössään muuttanut hallituksen esityksen pohjaa merkittävästi, jolloin ravintohoukuttimen käytön kielto ei olisikaan suoraan lailla määritelty, vaan ne voitaisiin tarvittaessa kieltää asetuksella.

Suurpetojen houkuttelu on lisääntynyt viime vuosina erityisesti riistakameroiden yleistymisen seurauksena. Valvontaviranomaiset ovat löytäneet enenevissä määrin viitteitä siitä, että karhun metsästyksessä hajuun ja ravintoon perustuvia houkuttumia on käytetty tavalla, jolla on pyritty houkuttelemaan karhuja tietylle paikalle ennen metsästyskauden alkua. Kun tällaiset ravintohoukuttimet poistetaan ennen metsästyskauden alkua, ei syyllistytä suoraan metsästysrikokseen, mutta tällöin liikutaan selkeästi harmaalla alueella. Selkeyden vuoksi olisi johdonmukaista kieltää kaikki karhun ja muiden suurpetojen tarkoituksellinen ravinnolla houkuttelu.

Ravintohoukuttimen käytön kieltämisellä tavoitellaan ensisijaisesti sitä, etteivät suurpedot tottuisi ihmisten hajuun käydessään ihmisten maastoon sijoittamilla ravintohoukuttimilla. Kielto todennäköisesti vähentäisi tulevaisuudessa tästä aiheutuvia ongelmia, kuten suurpetojen käyttäytymisen muuttumista entistä pelottomammaksi ihmisiä kohtaan. Liiallinen ruokinta voi yksipuolistaa eläinten ravintoa ja muuttaa niiden käyttäytymistä. Näin ollen hallituksen esityksen pohjan muotoilu on tehokkaampi keino kieltää ravintohoukuttimien käyttö.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitykseen sisältyy myös esitys riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen rauhoituksesta poikkeamiseksi ilmoitusmenettelyllä lupamenettelyn sijaan. Uudelle poikkeuslupaa korvaavalle ilmoitusmenettelylle ei ole todellista tarvetta. Suomen riistakeskus voi nykyisellään myöntää metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettuja poikke-

uslupia 41 b §:n nojalla riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen pyydystämiseen ja tappamiseen, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelun tason säilymistä. Poikkeuslupa on siis viimeinen vaihtoehto ja tarkoitettu haittaa aiheuttavien yksilöiden poistamiseen, ei lajin kannan vähentämiseen. Lajien pesimäaikainen suoja ei ole toteutunut, koska suuri osa pyynnistä ajoittuu pesimäaikaan. Nykytilanne herättää suurta huolta lintujen suojeluyhteisössä. Pesimäajan suojan tarkoitus on, etteivät poikaset kuole pesiin. Lintujen karkotukseen tulee ampumisen sijaan käyttää ensisijassa kestäviä keinoja, kuten niiden pelottelua.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan poikkeuslupapäätökset ovat tyypillisesti koskeneet kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamista, lentoturvallisuuden takaamista, viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämistä ja eläimistön suojelemista riistan hoitotarkoituksessa. Suomen riistakeskus on tehnyt tällaisia päätöksiä, jotka kohdistuvat pääsääntöisesti runsaana esiintyviin lintulajeihin, enimmillään vuositasolla noin 650 kappaletta. Lakimuutosehdotukseen kirjattua ilmoitusmenettelyä on perusteltu byrokratian keventämisellä. Tarve ilmoitusmenettelylle ei kuitenkaan ole suuri. Poikkeuslupabyrokratiaa on kevennetty viimeksi vuonna 2013, jolloin otettiin käyttöön viisivuotinen poikkeuslupa, mikä vähentää merkittävästi hakijoiden vuotuista työmäärää ja kustannuksia.

On kuitenkin tärkeää huomata, että kysymyksessä on lintudirektiiviperustainen poikkeuslupajärjestelmä, jossa poiketaan lajisuojelua koskevista velvoitteista, joista ei voida luopua. Lintudirektiivin 7 artiklan mukaisesta rauhoituksesta tai muusta suojelusta voidaan poiketa vain 9 artiklan mukaisin edellytyksin. Lisäksi 9 artikla edellyttää vuosittaista poikkeusten ja saalismäärien raportointia. Nyt esitetty ilmoitusmenettely ei täytä lintudirektiivin asettamia vaatimuksia sääntelyn yksilöimisestä, täsmällisyydestä ja selkeydestä. Tähän päätyi myös ympäristöministeriö omassa lausunnossaan. Lisäksi haluan kiittää ympäristöjärjestöjä selkeästä viestistä valiokunnalle. Niiden ansiosta ilmoitusmenettelyn valitusmahdollisuutta parannettiin valiokunnassa oikeusministeriön näkemysten pohjalta. Vihreät eivät silti kannata muutettuakaan ilmoitusmenettelyä. Emme kannata sitä, että lintudirektiivin ja luonnonsuojelun perusteita heikennetään.

Arvoisa puhemies! Edellä olevan perusteella ehdotan, että lakiehdotus metsästyslain muuttamisesta hyväksytään muutoin maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön mukaisena, paitsi 27, 34 a, 41 a ja 41 b §:t ja 75 §:n 1 momentin 5 ja 8 kohta sekä 90 § muutettuina pöydälle jaetun muutosesityksen mukaisesti. Nämä tulevat huomisessa istunnossa käsiteltäviksi.

14.56 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Metsästyslainsäädännön uudistaminen on mielestäni erittäin tervetullut lakihanke, jolle annan täyden tukeni. Noin 300 000 metsästäjää tuolla maastossa toimivat metsästyslain alaisuudessa ja toimivat hyvin vastuullisesti riistaa hoitaen.

Kaikkien, jotka metsästystä vastustavat, olisi syytä muistaa, että suurin osa metsästäjistä ei koskaan saa saalista. Esimerkiksi omista tuttavistani kymmenet metsästäjät Ilomantsin alueella tekevät vuosittain valtavan määrän riistanhoitotyötä saamatta yhtään saalista. He ovat parhaita luonnonhoitajia. Tämä olkoon tiedoksi myös heille, jotka epäilevät, mitä se metsästäminen on. Se on myös luonnonhoitoa mitä parhaimmasta päästä, haittaeläinten poistoa, kuten villiminkkien pyytämistä, kettujen pyytämistä ja näätien pyytämistä, elikkä se on aitoa työtä suomalaisen luonnon hyväksi. Hyvin harva metsästäjä saa metsästysreis-

sulla riistaa, ja monesti on kysymys vain puhtaasti riistanhoidosta. Tämä kannattaa muistaa.

Se, että jousiaseet tulevat ampumakokeen alaisuuteen ja saavat näin ollen virallisen statuksen, on erittäin hyvä asia. Sehän on todellista metsästystä, kun mennään metsälle jousella. Olen kerran ollut näkemässä, kun jousimetsästäjä lähestyy karhua. Ei tietenkään ampunut sitä karhua, mutta tuumailin vain ja olisin sanonut hänelle, että tämä tilanne on sellainen, että tuskinpa sitä uskaltaisi ampuakaan — eikä pidäkään ampua semmoisella aseella, ei tietenkään, ja niinhän ei tehtykään. Mutta se on esimerkki siitä, miten jousimetsästys tuolta Yhdysvalloista on tänne meille levinnyt, ja näin ollen tämän lain myötä se saa ikään kuin virallisen vahvistuksen.

Hirvenmetsästystä koskeva lupien selkeyttäminen ja metsästyksen johtajan aseman vahvistaminen on aivan oikein. Useimmiten hirvenmetsästystilanteessa syntyvät ongelmathan johtuvat siitä, että sen järjestäytyneen metsästysporukan johtamisessa on pieniä pulmia ja epäselviä asioita, mutta nyt, kun lain myötä ne saadaan täsmennettyä, päästään tilanteeseen, jossa lain puolelta asiat ovat selvät ja näin ollen tulleet kaikkien metsästäjien ja myös metsästysseurojen tietoon. Elikkä tältä osalta asiantila on erittäin hyvä.

Sitten tämä erilaisen haaskanpidon kieltäminen tässä maassa on erittäin hyvä asia. Olen ihan varma siitä, että tällä hetkellä suurpetotilanteen hallitsemattomuus hyvin monessa tapauksessa johtuu siitä, että näitä ravintohoukuttimia on suomalaisissa metsissä aivan liikaa. Nyt, kun saadaan tämä laki ajan tasalle, päästään siihen tilanteeseen, että nämä haaskat joutuu sieltä metsästä poistamaan ja tämmöinen suurpetojen keinoruokinta loppuu. Olen aina ollut sitä mieltä, että kun kysymys on villistä eläimestä, sen pitää hankkia leipänsä tuolta villistä metsästä ilman ihmisen apua. Kaikkihan tietävät esimerkiksi Yellowstonen kansallispuiston, ja siellähän toimitaan juuri näin. Siellä kaikenlaisen ravinnon antaminen villieläimille on ankarasti kielletty, ja niin se pitää olla Suomessakin. Niillä kyläseuduilla, joilla sudet pyörivät taajaan, yksi syy siihen, miksi niitä on niin paljon siellä, johtuu osittain ravintohoukuttimista. Totta kai niitä susia on paljon enemmän kuin virallinen tieto tällä hetkellä antaa ymmärtää, mutta yksi syy siihen tilanteeseen, mikä tällä hetkellä maaseudulla on, ovat nämä ravintohoukuttimet. No, nyt tässä uudessa lainsäädännössä, uudessa lakiesityksessä, joka on saanut mietinnön muodon erittäin hyvän maa- ja metsätalousvaliokunnan käsittelyn jälkeen, tämä asia tulee kuntoon. Pidän tätä päätöstä erittäin viisaana ja toivon, että tässä asiassa ymmärretään ja metsästäjätkin tietävät tästä eteenpäin sen, että haaskanpito sinällään loppuu tästä maasta. Sillä saadaan tämä suurpetotilannekin paljon parempaan haltuun.

Arvoisa puhemies! Lopuksi: Tämä naakan metsästykseen liittyvä lakimuutos on erittäin tervetullut. Olen itsekin havainnut sen, että naakkakanta on lisääntynyt. Esimerkiksi kotikunnassani Ilomantsissa olen havainnut, että jopa paikalliset varikset ovat hätää kärsimässä, kun naakat ovat vallanneet niiden markkinat ihan totaalisesti. Että tämä on tavallaan epätasapainoinen tilanne, mikä meillä Suomessa tällä hetkellä on.

Valiokunnan puheenjohtaja Anne Kalmari puheenvuorossaan sanoi tästä hanhien metsästyksestä, ja lopuksi haluan vielä sanoa siitäkin. Olin 22. toukokuuta tuolla Keski-Karjalassa Kiteellä työmatkalla. Siinä kotiin tullessani otin muutamia kuvia erään maanviljelijän pellolta, jolle oli valkoposkihanhilauma laskeutunut. Se ei ollut mikään pieni lauma, se oli kymmeniätuhansia hanhia, ja käytännössä sen silmävaraisen arvion mukaan noin kymmenen hehtaarin peltoalueen sato oli varmasti menetetty kokonaan. Hanhet olivat syöneet sen pellon sadon aivan kokonaan sileäksi.

Suomessa olemme menneet tämän luontodirektiivin uhanalaisten lajien luettelossa aivan hakoteille — siellä alkavat lähes kaikki olla uhanalaisia lajeja — ja se on aiheuttanut sen, että nämä metsästyskiellot ja pelottelukiellot ovat voimassa. Voisimme ottaa tässä asiassa mallia esimerkiksi Virosta tai Ruotsista, missä tämä asia on hoidettu järkevästi ja vahinkoja ei pääse syntymään, mutta suomalainen yltiösuojeluhomma on mennyt ihan väärille teille, kun ei edes luontodirektiiviä haluta noudattaa eikä siellä vaadittavia arvioita. Siitähän tämä tilanne johtuu, kun luontodirektiivin tulkinnassa aikoinaan lähdettiin täysin väärille teille. Ei sallittu direktiivin mukaisia arviointeja eri lajien hyvinvoinnista ja kannoista ja hyvistä esiintymisalueista, vaan oiottiin, kun haluttiin saada mahdollisimman suuri määrä, noin 5 miljoonaa hehtaaria, suojeltua alueita. Nyt sitten olemme tämän ongelman kanssa.

Toivon, että tässä asiassa päästäisiin jonakin päivänä siihen tilanteeseen, mitä luontodirektiivi edellyttää. Se vaatii tietysti yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen, mutta meillä Suomessa on se ongelma, että korkein hallinto-oikeus on katsonut asiakseen suojella sitä tilannetta, että tässä maassa ei direktiiviä noudateta. On täysin oikeuskelvoton tilanne, että ihmisille ei anneta oikeutta, sitä oikeutta, mitä Euroopan unionin lainsäädännöt Suomen lainsäädäntöä ylempänä, ohjaavana tekijänä kansalaisille antavat.

15.03 **Reijo Hongisto uv:** Arvoisa herra puhemies! Tässä on kuultu hyviä puheenvuoroja, jotka ovat tukeneet tätä lakiesitystä, ja niitä on turha toistaa. Nostan vain muutamia asioita, jotka minun mielestäni nousivat tässä valiokuntatyöskentelyssä esille ja joita minä pidän tässä lakiuudistuksessa tärkeinä.

Ensiksi otan tämän metsästysaseen kuljettamisen. Tällä hetkellähän laki on näin, että maastoliikennelaki kieltää metsästysaseen kuljettamisen maastossa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla, ja se on tarkkaan rajattu. Jos haluaa siirtyä moottorikelkalla esimerkiksi jääkantta pitkin jostakin paikasta A paikkaan B, siirtoreitti on ilmoitettava ennakolta ja poliisipiirin päällikkö voi myöntää siihen erikseen luvan. Jokainen ymmärtää, että se on tavattoman hankalaa, monimutkaista ja työllistää turhaan viranomaisia. Tässä lakiesityksessä annetaan nyt vähän vapaampia käsiä aseen kuljettamiselle maastossa.

Myös jos noudetaan saaliseläintä maastosta, esimerkiksi kaadetaan vaikkapa hirvi tiettömän taipaleen taakse ja sitä hirveä lähdetään sitten mönkijällä taikka jollakin muulla maastoliikennevälineellä hakemaan, niin tämän nykyisen lain voimassa ollessa tämä hakija, jos on ase mukana, tai esimerkiksi kaataja ei voi ampuma-aseen kanssa olla sen moottorikäyttöisen ajoneuvon kyydissä. Kaikki ymmärtävät, että tilanne on varsin konstikas: eihän sitä asetta voi sinne maastoon jättää, jos aikoo sen moottorikäyttöisen ajoneuvon kyydissä sitten matkata johonkin tienvarteen. Tässä järkevöitetään hallitusohjelman mukaisesti näitä ongelmakohtia ja on nostettu esille, että saalista noudettaessa voidaan tällä tavalla menetellä. Minun mielestäni se on selkeä ja hyvä uudistus. Kenenkään ei pidä ajatella niin, että tässä nyt vapautetaan ampuma-aseen kanssa liikkuminen, niin että mahdollistettaisiin metsästysrikosten tekeminen — tästä ei ole kysymys, vaan kysymys on nimenomaan siitä, että on tarkkaan säädelty, että jos esimerkiksi saalista noutaa, niin silloin ase voi olla mukana.

Naakka on tullut muutamassa puheenvuorossa esille, ja myös minulle se on tavattoman tärkeä asia, olen naakan tiimoilta tehnyt muistamani mukaan ainakin kaksi, jopa kolme, kirjallista kysymystä. Maanviljelijät ovat ottaneet yhteyttä ja tietävät ja kertovat — naakkahan on lintuna varsin yleinen, vaikka se harvinaisuuden perusteella onkin aikoinaan rau-

hoitettu — että heillä on ongelmia siinä, kun naakka, tietenkin, varsin pienestä reiästä menee viljasiiloihin ja viljalaareihin, viljavarastoihin tai rehusuojiin, yöpyy siellä ja saattaa sitten ulosteitten mukana levittää viljoihin ja jyviin jotakin sellaista, mikä saattaa kulkeutua eläinravinnoksi ja sitä kautta aiheuttaa sairauksia ja muita. Valiokunta piti tärkeänä, että naakka siirretään luonnonsuojelulaista metsästyslain piiriin, ja näin helpotetaan esimerkiksi naakan poistamista tällaisista navetoista tai karjasuojista, joissa naakka selvästi ja selkeästi aiheuttaa vahinkoja, ilman että tukeudutaan monimutkaiseen lupamenettelyyn. Naakka minun tulkintani mukaan rinnastetaan harmaavarikseen ja harakkaan, jolloinka sen poistaminen on sitten huomattavasti helpompaa — huomioiden tietysti myös pesintärauha ja nämä muut, ne ovat itsestäänselviä asioita.

Suurpetojen ravintohoukuttimista on käytetty tässä muutamia puheenvuoroja, ja yhdyn edellisten puhujien mielipiteeseen siinä, että metsästys on tavattoman hankalaa niillä alueilla, joilla suurpetojen ravintohoukuttimia käytetään. Esimerkiksi tiedämme, että karhu on kaikkiruokainen, käyttää marjoja, sieniä, syö lihaa mutta myöskin viljaa käyttää ravinnokseen, ja kun metsästäjät ovat aikaisemmin tehneet riistapeltoja — kylväneet sinne muun muassa kauraa, rehukaalia ja muuta, tällä riistapellolla on ruokaillut kanalintuja, siellä on ruokaillut jäniksiä, hirviä, peuroja ja villisikoja on voinut käydä ja muita ja sitten myyrien perässä juoksevat ketut — niin tämä riistapelto on ollut varsin laaja-alainen, voisiko sanoa, salaattipöytä. Nyt kun metsästäjät ovat tienneet, että myöskin karhut saattavat näillä riistapelloilla käydä, niin he eivät ole uskaltaneet sitten näitä riistapeltoja enää kylvää, koska pelkäävät, että jos karhu käy riistapellolla tai lähellä sitä ja koira menee ja ottaa karhun haukkuun ja karhu saatetaan kaataa kilometrien päässä siitä riistapellosta, niin saatetaan syyttää törkeästä metsästysrikoksesta ja väittää, että metsästäjä on ampunut karhun ravintohoukutinta käyttäen, kun karhu on ollut siinä riistapellossa tai riistapellon läheisyydessä, kun koira on ottanut karhuun haukkuun. Tämä on ongelmallinen tilanne, joten valiokunta pitää tärkeänä, että karhunhoitosuunnitelmassa selkiytetään tämä ravintohoukuttimen käyttö.

Tässä päällimmäiset asiat, arvoisa puheenjohtaja. Kello käy, mutta totean, että tämä metsästyslaki sinällään on minun mielestäni erinomaisen hyvä kokonaisuus, ja kiitän valiokuntaa oikein hyvästä ja rakentavasta keskustelusta, kuten puheenjohtaja tuossa totesi. Saimme mielestämme tähän oivan ja hyvän mietinnön, joka edesauttaa metsästystä, jouhevoittaa metsästystä. Toivon, että tämän myötä myöskin tulee uusia harrastajia eräpoluille. — Kiitoksia.

15.09 **Antti Kurvinen kesk:** Herra puhemies! Juha Sipilän hallitus on istunut nyt noin kaksi vuotta, ja aina silloin tällöin tulee meille kansanedustajille, jotka hallituspuolueita edustamme, kysymyksiä tuolla kotiseudulla ja maakunnassa, että mitä te olette oikein siellä saaneet aikaan. Varsin paljon tulee maaseudulla ja maakuntien Suomessa kysymyksiä, onko mitään parannusta aikaisempaan tapahtunut. Voikin todeta, että kyllä tämä metsästyslain muutos ja oiva valiokunnan mietintö, joka meillä tällä hetkellä on käsittelyssä, on niitä asioita, joita ollaan hallituksessa saatu aikaan. Tämä on erittäin positiivinen lakihanke, joka tulee helpottamaan ihan sitä arkea ja käytännön elämää tuolla maakuntien Suomessa ja maaseudulla.

Tätä lakiesitystä voi pitää monella tavalla osana Sipilän hallituksen byrokratian purkutalkoita, byrokratian purkukökkää, osana sääntelyn sujuvoittamista ja osana sitä, että me saamme parempaa lainsäädäntöä. Tämä tulee helpottamaan monen metsästäjän jahtikaut-

ta, niitä käytännön asioita, mitä siellä on metsästyksessä tullut esille ja jotka ovat kaivanneet tarkennusta.

Metsästys on erittäin hyvä ja hieno harrastus. Se on erittäin sopiva ja hyvä harrastus myös nuorille, ja se on erittäin hyvä tapa, niin kuin täällä aikaisemmissa puheenvuoroissa on oikein oivasti kuvattu, ylläpitää myös sellaista elävää, tervettä luontosuhdetta, realistista luontosuhdetta.

Haluan myös yhtyä edustaja Hongiston puheenvuoroon siitä, että kyllä tämä naakkakysymys on sellainen, mikä puhuttaa erittäin paljon suomalaisia viljelijöitä, ja nämä naakat aiheuttavat aika paljon ongelmia siellä maatalouden ympärillä. Lisäksi minusta muutenkin meidän pitäisi yhteistyössä Euroopan unionin kanssa tarkastella näiden luontodirektiivissä ja lintudirektiivissä rauhoitettujen lajien osalta, ovatko ne rauhoitukset enää oikein paikallaan — monelta osin eivät välttämättä.

Arvoisa puhemies! Lämmin kiitos maa- ja metsätalousvaliokunnalle [Puhemies koputtaa] ja sen puheenjohtajalle hyvästä mietinnöstä.

15.11 **Johanna Karimäki vihr:** Arvoisa puheenjohtaja! Kestävä metsästys on toki suosittu harrastus ja myös kestävää ravinnon hankintaa. Vihreät kannattavat pääosin tätä hallituksen esitystä. Tuosta pöntöstä aikaisemmin perustelin niitä muutamia pykälämuutoksia, joita ryhmällämme on.

Edustaja Hoskonen puhui mielestäni järkevästi ravintohoukuttimien kiellosta elikkä tästä haaskanpitokiellosta muun muassa karhujen houkuttelemiseksi niiden metsästykseen. Se onkin tärkeä tavoite. Pidän sen takia todella valitettavana, että valiokunta meni heikentämään tätä. Hallituksen alkuperäisessä esityksessä haaskanpito olisi kielletty lailla, mutta nytten se jätetään asetuksen tasolle. Tämä itse asiassa myös laittaa metsästäjätkin eriarvoiseen asemaan, jos toiset voivat houkutella haaskan avulla saalista ja sillä lailla helpommin ampua karhuja haaskalle.

Toinen keskeinen kysymys on poikkeaminen rauhoitusajoista ja lintudirektiivin vastainen pykälämuutos. Tämähän liittyy tähän rauhoittamattomien lintujen poikkeuslupaan lintujen pesimäaikaan. Aikaisemmin on ollut käytössä poikkeuslupamenettely, peräti 5 vuoden välein melko selkeästi ja yksinkertaisesti haettava menettely, joka nyt muuttuu ilmoitusmenettelyksi monenkin toimijan osalta. Valiokuntahan myös laajensi niitä toimialoja, mitä tämä ilmoitusmenettely koskee. Kun hallituksen alkuperäisessä esityksessä oli lentoasemat, elintarvikehuoneistot, jätteidenkäsittelylaitokset ja yli hehtaarin suuruiset marja- ja vihannesviljelmät, niin valiokunta lisäsi tähän myös turkistarhat, kalanviljelylaitokset sekä tuotantoeläinsuojat. Näin ollen on hyvin kyseenalaista, onko tämä enää lintudirektiivin tarkan rajauksen mukainen määritelmä. [Puhemies koputtaa] Ympäristöministeriö on todennut omassa lausunnossaan, että on epäselvää, täyttäisikö ehdotus lintudirektiivin asianmukaisen täytäntöönpanon vaatimuksen.

15.13 **Markku Eestilä kok:** Arvoisa herra puhemies! Täytyy kyllä antaa kiitosta maa- ja metsätalousvaliokunnalle ja erityisesti puheenjohtajalle, että siellä on nyt kerrankin lähdetty säätämään lakia kansalaisten ehdoin. Nyt on hylätty byrokratia. Nyt on hylätty se näkökulma, mikä jollakin byrokraatilla tai virkamiehellä voi olla, ja nyt mennään tukemaan kansalaisten metsästysharrastusta.

Edustaja Hongisto täällä piti jo aika hyvän puheenvuoron siitä, mitä kaikkea hyvää tässä hallituksen esityksessä nyt on ja mitä valiokunta sinne hieman lisäsi. Sitä on tämä metsäs-

tysaseen kuljettaminen: ei se ole tarkoitus, jos ihmiset metsästävät, että aina joutuu pelkäämään, että poliisi tulee paikalle ja sakotetaan, jos mitään rikosta ei ole tapahtumassa, eli tämä käytännön ehdoilla meneminen on kyllä ensiarvoisen tärkeää. Naakan luokitusta muutettiin — se on järkevää. Riistapeltostatusta muutettiin — se on käytännössä aiheuttanut ongelmia mutta toivottavasti nyt ei aiheuta.

Sitten mentiin jopa niin pitkälle, että tästä rauhoitusajasta voidaan poiketa saaren tai muun vastaavan alueen kohdalla, koska se on ihmisille tärkeätä. Kun saaresta voivat lähteä hirvet pois, ne noudattavat tiettyä historiallista kulku- ja liikkumiskaavaa, niin miksi me emme lainsäätäjänä sitten auttaisi niitä ihmisiä, joille tämä asia on tärkeä? Että kiitoksia tästäkin valiokunnalle.

15.15 **Anne Kalmari kesk:** Arvoisa herra puhemies! Lämmin kiitos vielä tästäkin keskustelusta.

Vastaan edustaja Karimäelle näistä turkistarhoista, kalanviljelylaitoksista ja tuotantoeläinsuojista: Mielestämme ne on hyvin selkeästi rajattu, ja itse asiassa lukumääräkään ei aivan mahdoton ole. On todella tärkeää, että voimme saavuttaa elintarvikehygienian tulevaisuudessakin emmekä esimerkiksi vaaranna lintuinfluenssalla kuluttajien terveyttä. Siksi esimerkiksi tuotantoeläinsuojissa on erittäin merkityksellistä, että haittaeläimiä, haittalintuja voidaan poistaa.

Vielä yksi yksittäinen asia, josta emme valiokunnan jäsenet huomanneet mainita: Mielestäni oli erittäin hyvä asia sekin, että valiokunta teki työtä myös saalisilmoituksen kohdalla. Halusimme, että se ei yleisenä käytäntönä tule lisävaatimuksena metsästäjille vaan että tässäkin, aina kun uutta säädetään, katsotaan tarkoituksenmukaisuus. Ilmoitus on ihan järkevä silloin, kun sillä voidaan esimerkiksi turvata sellaisten lajien metsästys, joitten lukumäärästä ei oikein ole tietoa, mutta yleiseksi käytännöksi emme sitä halua.

Todellakin viedään yhteistyössä eteenpäin näitä metsästystä koskevia asioita jatkossakin.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.